

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2021

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2021

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL

privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020-2023)

**„ABORDĂRI PREVIZIONALE A SPORIRII CALITĂȚII
COMPETENȚELOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR AGRAR ÎN BAZA
PARTENERIATULUI CU MEDIUL DE AFACERI” cu cifrul nr.
20.80009.0807.41**

Prioritatea Strategică: *Provocări societale*

Conducătorul proiectului

Prisăcaru Veronica

Directorul organizației

Volconovici Liviu

Președintele Senatului universitar

Volconovici Liviu

Chișinău 2021

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs

Implementarea recomandărilor cu privire la perfecționarea programelor de studii de licență cercetate: Agronomie; Selecția și genetica culturilor agricole; Protecția plantelor; Zootehnie; Siguranța produselor agroalimentare și elaborarea cadrului metodologic în vederea creării incubatoarelor de cercetare și inovare pentru fiecare componentă a domeniului: producția vegetală și producția animală.

2. Obiectivele etapei anuale

1. Îmbunătățirea calității programelor de studii Agronomie; Selecția și genetica culturilor agricole; Protecția plantelor; Zootehnie; Siguranța produselor agroalimentare prin operarea cu remanierele propuse de reprezentanții mediului de afaceri;
2. Crearea cadrului normativ și metodic aferent organizării activității incubatoarelor de cercetare și inovare în cadrul UASM;
3. Evaluarea satisfacției studenților și reprezentanților mediului de afaceri vizavi de calitatea programelor de studii Agronomie; Selecția și genetica culturilor agricole; Protecția plantelor; Zootehnie; Siguranța produselor agroalimentare și, în această bază, identificarea și propunerea direcțiilor de sporire a calității programelor de studii vizate.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. Aprobarea modificărilor în programele de studii de licență cercetate (perfecționarea curriculum-urilor, includerea unor unități de curs noi, la necesitate) la ședințele catedrei/Senatului;
2. Inițierea procesului de învățământ în baza programelor perfecționate (pilotarea modificărilor);
3. Efectuarea unui studiu al abordărilor teoretice și experienței de implementare a incubatoarelor de cercetare și inovare în învățământul superior;
4. Delimitarea etapelor și activităților specifice incubatoarelor de cercetare și inovare în domeniul cercetat, coordonarea acestora cu reprezentanții mediului de afaceri și reflectarea în recomandările metodice privind crearea incubatoarelor de cercetare și inovare în producția vegetală și producția animală;
5. Elaborarea și aprobarea în modul stabilit a Regulamentului de organizare și funcționare a incubatorului de cercetare și inovare în UASM;
6. Elaborarea anchetei de evaluare a satisfacției studenților vizavi de modificările efectuate în programele de studii, coordonarea acesteia cu responsabilii de programe;
7. Efectuarea sondajului de opinie al studenților în vederea evaluării satisfacției acestora vizavi de modificările efectuate;
8. Identificarea, prin intermediul interviului, a opiniei reprezentanților mediului de afaceri implicați în derularea programelor (în calitate de coordonatori ai stagiilor de practică, membri ai Comitetelor de evaluare externă a calității, membri ai comisiilor de susținere a stagiilor de practică, președinți ai Comisiilor pentru examenul de licență etc.) vizavi de eficacitatea modificărilor efectuate, impactul acestora asupra calității programelor;
9. Elaborarea unui raport de sinteză cu privire la rezultatele perfecționării programelor de licență, elucidând reușitele și deficiențele/problemele constatate, precum și recomandările cu privire la înlăturarea deficiențelor;
10. Organizarea atelierelor de lucru pentru fiecare componentă a domeniului (producția vegetală și animală) cu participarea reprezentanților mediului de afaceri, responsabililor de

programe de studii, cadrelor științifico-didactice și studenților în vederea examinării următoarelor subiecte:

- Analiza raportului de sinteză, inclusiv recomandărilor de înlăturare a deficiențelor constatate în procesul de implementare a modificărilor în programele de studii de licență;
- Prezentarea oportunității și metodologiei de implementare a incubatoarelor de cercetare și inovare în domeniul producției vegetale și animale.

11. Elaborarea, prezentarea în cadrul unor forumuri științifice și publicarea a două articole științifice în vederea relevării semnificației și modalităților de antrenare a beneficiarilor externi (reprezentanți ai mediului de afaceri) în procesul de modernizare a programelor de studii de licență.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. Prin cooperarea directă a membrilor echipei de proiect cu titularii de curs, s-au făcut intervenții în conținutul programelor analitice aferente programelor de studii de licență: 0811.1 – Agronomie, 0811.5 – Protecția plantelor, 0811.2 - Selecția și genetica culturilor agricole, 0811.6 – Zootehnie și 0811.7 – Siguranța produselor agroalimentare în conformitate cu recomandările făcute de echipa de proiect. Pentru înlesnirea procesului de operare cu modificările propuse, au fost elaborate și editate 2 recomandări metodice, după cum urmează:

a) *Recomandări metodice de perfecționare a programelor de studii de licență: 0811.6 – Zootehnie și 0811.7 – Siguranța produselor agroalimentare în conformitate cu tendințele în evoluția producției animaliere în Republica Moldova și doleanțele reprezentanților mediului de afaceri;*

b) *Recomandări metodice de perfecționare a programelor de studii de licență: 0811.1 – Agronomie, 0811.5 – Protecția plantelor și 0811.2 - Selecția și genetica culturilor agricole în conformitate cu tendințele în evoluția producției vegetale în Republica Moldova și doleanțele reprezentanților mediului de afaceri.*

2. A fost efectuat un studiu al abordărilor teoretice și experienței de implementare a incubatoarelor de cercetare și inovare în învățământul superior. Reieșind din bunele practici identificate, au fost delimitate etapele și activitățile specifice incubatoarelor de cercetare și inovare în domeniile vizate, au fost coordonate cu reprezentanții mediului de afaceri și, în această bază, a fost elaborat *Regulamentul de organizare și funcționare a incubatorului de cercetare și inovare în UASM*, acesta fiind aprobat de Senatul UASM la 11.06.2021.

3. În vederea facilitării procesului de organizare și gestionare a activităților incubatoarelor, au fost elaborate și editate *Recomandări metodice cu privire la crearea și monitorizarea incubatoarelor de cercetare și inovare în producția vegetală și producția animală.*

4. A fost elaborată și aplicată ancheta de evaluare a satisfacției studenților vizavi de modificările efectuate în programele de studii pe un eșantion total de 108 studenți de la programele vizate în proiect. Concomitent au fost intervievați 26 reprezentanți ai mediului de afaceri antrenați mai activ în diverse activități desfășurate în cadrul programelor respective în vederea evaluării opiniei acestora vizavi de calitatea programelor. Rezultatele procesării informației obținute în sondajele de opinie realizate au fost reflectate într-un raport de sinteză și prezentate în cadrul a două ateliere de lucru organizate cu responsabilii programelor din producția vegetală și din producția animalieră. De rând cu recomandările făcute privind intervențiile suplimentare necesare în programe la propunerea beneficiarilor, a fost examinată și metodologia implementării incubatoarelor de cercetare și inovare în producția vegetală și animalieră.

5. În vederea atingerii obiectivelor asumate privind diseminarea rezultatelor științifice prin intermediul prezentării la evenimente științifice și publicării, au fost investigate teoriile și practicile existente cu privire la beneficiarii instituțiilor de învățământ superior. În rezultatul sintezei acestora și ținând cont de particularitățile medului endogen și exogen al UASM, a fost posibilă identificarea și cartografierea beneficiarilor instituției. Concomitent a fost realizat un sondaj de opinie al comunității academice a UASM pe un eșantion de 103 respondenți în vederea evaluării calității percepției beneficiarilor, precum și a nivelului de implicare a diferitor categorii de personal în activitățile de cooperare cu aceștia. Rezultatele studiului au fost reflectate într-un articol științific prezentat spre publicare revistei “Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development” al USAMV, București, vol.21 (4). De asemenea, au fost efectuate incursiuni în abordarea conceptuală a competențelor de cunoaștere, competențelor antreprenoriale precum și de gestionare durabilă a resurselor naturale și elucidate opiniile reprezentanților mediului de afaceri privind semnificația acestora, precum și diagnosticate problemele aferente formării competențelor respective în învățământul profesional cu profil agrar. Rezultatele cercetării aspectelor menționate au fost prezentate la Conferința Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării” organizată de Institutul Național de Cercetări Economice și, respectiv, la Simpozionul Internațional Științifico-Practic „Reglementarea utilizării resurselor naturale: realizări și perspective” organizat de UASM.

5. Rezultatele obținute

Rezultatele analizei sectoriale și a investigării opiniei reprezentanților mediului de afaceri efectuate la primă etapă a proiectului, au permis de a veni cu serie de recomandări de îmbunătățire a calității programelor de studii vizate, acestea fiind reflectate și în *Recomandările metodice de perfecționare a programelor de studii de licență: 0811.6 – Zootehnie și 0811.7 – Siguranța produselor agroalimentare în conformitate cu tendințele în evoluția producției animaliere în Republica Moldova și doleanțele reprezentanților mediului de afaceri și Recomandările metodice de perfecționare a programelor de studii de licență: 0811.1 – Agronomie, 0811.5 – Protecția plantelor și 0811.2 - Selecția și genetica culturilor agricole în conformitate cu tendințele în evoluția producției vegetale în Republica Moldova și doleanțele reprezentanților mediului de afaceri*. Operarea efectivă cu modificările propuse a presupus o serie de îmbunătățiri ale programelor analitice ale unei serii de unități de curs, după cum urmează: Agronomie – 9 unități de curs; Selecția și genetica culturilor agricole – 5 unități de curs; Protecția plantelor - 6 unități de curs; Zootehnie – 11 unități de curs; Siguranța produselor agroalimentare - 2 unități de curs. Remanierea efectuată s-a axat în special pe îmbunătățirea competențelor profesionale și transversale ale studenților. Implicit pot fi menționate exigențele în creștere ale reprezentanților mediului de afaceri față de competențele de gestionare rațională a resurselor naturale, de operare cu instrumentele IT, de abordare inovativă a problemelor aferente domeniilor de activitate, de investigare a piețelor de desfacere, de promovare a produselor etc. Exigențele declarate de reprezentanții mediului de afaceri denotă conștientizarea tot mai profundă de către aceștia a semnificației unei abordări raționale a resurselor, în spiritul preocupării pentru dezvoltarea durabilă, precum și orientarea tot mai prominentă a sectoarelor spre un management bazat pe cunoaștere. În temeiul ultimului raționament, au fost recomandate nu doar modernizări ale conținutului de studiu, dar și a instrumentelor de predare-învățare-evaluare, astfel încât să se

creeze un mediu inovativ de învățare, orientat spre transformarea studenților în actori activi ai procesului educațional și științific.

Investigarea abordărilor teoretice și a bunelor practici de funcționare a incubatoarelor de cercetare și inovare în învățământul superior a permis de a conchide că aceste unități, create prin cooperarea eforturilor de cercetare și inovare ale studenților, cadrelor științifico-didactice și reprezentanților sectoarelor, reprezintă o oportunitate reală de a plasa activitatea de cercetare și inovare la un nivel calitativ nou, de a schimba perceperea studenților vizavi de activitatea de cercetare și inovare, aceasta fiind văzută ca o prerogativă a timpului și factor al performanței. Prin conceperea și aprobarea în modul corespunzător a *Regulamentului de organizare și funcționare a incubatorului de cercetare și inovare în UASM* s-a creat cadrul normativ instituțional necesar pentru organizarea unor astfel de incubatoare, fie înlocuind, fie complementând activitatea cercurilor științifice existente. Tot odată, realizarea activităților de cercetare și inovare în parteneriat și pentru beneficiari concreți (reprezentanți ai întreprinderilor) creează premise reale pentru conferirea unui caracter aplicativ mai pronunțat investigațiilor efectuate, precum și pentru motivarea mai eficace a participanților în astfel de activități.

Elaborarea și editarea *Recomandărilor metodice cu privire la crearea și monitorizarea incubatoarelor de cercetare și inovare în producția vegetală și producția animală* a permis de a veni cu o contribuție metodică semnificativă. Astfel, au fost precizate modalitățile de abordare a următoarelor aspecte în activitatea incubatorului:

- Planificarea activității incubatorului de cercetare și inovare;
- Aprobarea tematicii cercetărilor;
- Conținutul și modalitatea de elaborare și aprobare a proiectului individual de cercetare;
- Derularea/monitorizarea cercetărilor pe parcursul anului de învățământ;
- Rezultatele/produsele incubatorului de cercetare și inovare, modul de prezentare/diseminare a acestora.

Lucrarea conține și o serie de anexe care stipulează modalitatea de perfectare documentară a diferitor elemente în cadrul activității.

În rezultatul evaluării satisfacției studenților vizavi de calitatea programelor de studii vizate ca urmare a intervențiilor făcute (prin intermediul sondajului de opinie realizat pe un eșantion de 108 studenți) s-au constatat următoarele:

- Cea mai mare parte din respondenți au apreciat cu calificative înalte calitatea cunoștințelor oferite în cadrul programelor de studii, 40,7% pledând pentru calificativul „excellent” și 50,9% pentru calificativul „bine”. În același timp, oferirea calificativului „satisfăcător” de către 6,5% și a calificativului „slab” de către 1,9% din respondenți denotă existența unor rezerve de îmbunătățire și, respectiv, necesitatea unor intervenții continue în programe pentru a asigura un nivel de calitate corespunzător așteptărilor beneficiarilor interni.

- Cu referire la deprinderile practice, aprecierea este mai modestă, calificativul excelent fiind oferit de 29,6%, iar „bine” – de 61,1% din respondenți. În același timp, 6,5% din respondenți au evaluat deprinderile practice cu calificativul „satisfăcător”, iar 2,8% - cu calificativul „slab”.

- Analiza comparativă a rezultatelor obținute pe primele două subiecte evidențiate denotă persistența în continuare a problemei calității competențelor practice oferite. Prin urmare, de rând cu intervențiile necesare în vederea racordării conținutului de studiu, se solicită revederea și, respectiv, îmbunătățirea calității activităților practice desfășurate cu studenții. Raționamentul respectiv este argumentat și prin evaluarea de către studenți a măsurii în care cunoștințele și

deprinderile practice oferite în instituția de învățământ corespund necesităților pieței muncii. Astfel, dacă 48,1% din respondenți consideră că acestea corespund total, alții 48,1% consideră că corespund doar parțial, iar 3,8% consideră că acestea nu corespund.

- De rând cu aspectele menționate, sondajul de opinie realizat a permis de a efectua o apreciere generală a nivelului de încadrare a studenților în activități de cercetare, precum și a percepției de către studenți a valorii aplicative a activităților respective. Astfel, în timp ce 87,1% consideră că activitatea de cercetare realizată de ei poate fi apreciată cu calificativele „excelent” și „bine”, 12% au pledat pentru calificativul „satisfăcător”, iar 0,9% din respondenți – pentru calificativul „slab”. În același timp s-a constatat că 3,7% din respondenți nu consideră activitatea de cercetare importantă pentru a avea performanțe la locul de muncă.

- Intervențiile necesare de a fi efectuate în programele de studii nu pot fi limitate doar la actualizări de conținuturi și la intensificarea activităților de cercetare. Fiind investigată opinia studenților privind calitatea comunicării cu cadrele științifico-didactice, s-a constatat că 8,4% o apreciază cu calificativul „satisfăcător” și „slab”. În același timp, 26,9% din respondenți au declarat că nici odată nu li s-a solicitat de către cadrele științifico-didactice opinia privind îmbunătățirea anumitor aspecte ale procesului educațional. În temeiul acestor ultime două circumstanțe identificate, deducem asupra necesității revederii instrumentelor de comunicare aplicate, inclusiv și în procesul de antrenare a studenților în activități aferente sporirii calității programelor.

Intervievarea reprezentanților mediului de afaceri antrenați mai activ în derularea programelor (realizată pe un eșantion de 26 respondenți) a permis de a constata o apreciere mai înaltă dată de aceștia calității programelor vizate comparativ cu cea oferită de studenți. Astfel, 75% din respondenți au pledat pentru calificativul „excelent” cu referire la calitatea cunoștințelor, respectiv 25% selectând calificativul „foarte bine”. Cu referire la deprinderile practice, constatăm următoarele aprecieri: 37,5% - „excelent”; 50% - „bine”, 12,5% - „satisfăcător”. Astfel, se confirmă raționamentul formulat anterior cu privire la necesitatea centrării eforturilor pe îmbunătățirea competențelor practice oferite în cadrul programelor.

Activitatea de cercetare realizată de studenți a fost evaluată de cea mai mare parte din respondenți (75%) cu calificativul „bine”, 25% pledând pentru calificativul „excelent”. Totodată 100% din respondenți au evaluat activitățile de cercetare ca fiind necesare pentru performanța la locul de muncă.

Cu privire la măsura în care competențele oferite corespund exigențelor pieței muncii, 62,5% din reprezentanții mediului de afaceri intervievați consideră că acestea corespund total, iar 37,5% sunt de părere că acestea corespund doar parțial.

Chiar dacă se constată anumite diferențe în aprecierea anumitor aspecte ale calității programelor analizate de către studenți și reprezentanții mediului de afaceri, este cert că sunt identificate aceleași aspecte vulnerabile, în special în calitatea competențelor practice oferite. Implicite menționăm că nu au fost constatate diferențe esențiale între aprecierile oferite diferitor programe, calificativele medii fiind practic aceleași.

Fiindu-le solicitată opinia privind intervențiile necesare în programe, ambele grupe de respondenți au menționat necesitatea de a crește volumul activităților practice. De asemenea, se constată abordări similare a intervențiilor necesare în conținutul de studiu, ambele grupe pledând pentru aplicarea tehnologiilor avansate de producție, orientarea spre o agricultură sustenabilă, elaborarea planului de afaceri, marketingul, digitalizarea ramurilor, managementul lanțului valoric, managementul riscurilor, gestionarea costurilor de producție etc. Prin compararea

sugestiilor făcute de beneficiarii programelor în cadrul sondajelor de opinie realizate în anul 2021 cu cele sintetizate și prezentate în recomandările metodice de perfecționare a programelor de studii menționate anterior (în baza sondajului de opinie realizat în anul 2020), constatăm că există o serie întregă de opinii comune privind competențele ce necesită îmbunătățire. Astfel, chiar dacă calificativele oferite de respondenți sunt la un nivel acceptabil, conchidem asupra necesității amplificării eforturilor corpului științifico-didactic în vederea remedierii următoarelor aspecte aferente procesului educațional și științific:

- Racordarea continuă a conținutului de studiu la tendințele din domeniile aferente și, respectiv, exigențele pieței muncii;
- Punerea unui accent sporit pe formarea competențelor practice la studenți;
- Organizarea la un nivel calitativ mai înalt a activităților de cercetare, prin parteneriat cu studenții și reprezentanții mediului de afaceri.

Implicit, în calitate de instrumente indispensabile în atingerea obiectivelor evidențiate mai sus, se recomandă antrenarea mai activă a studenților și reprezentanților mediului de afaceri în activitățile aferente sporirii calității programelor, transformarea acestora în actori activi ai procesului educațional și științific.

Reieșind din aspectele reliefate în cadrul studierii opiniei beneficiarilor interni și interni ca având o semnificație majoră pentru sporirea calității formării profesionale, au fost identificate câteva subiecte pentru studiul științific mai aprofundat:

- Identificarea grupurilor de beneficiari - primul pas către managementul strategic al beneficiarilor în învățământul superior agricol;
- Rolul competențelor antreprenoriale în asigurarea competitivității entităților agricole;
- Formarea competențelor de gestionare durabilă a resurselor naturale ca factor al performanței producției agricole;
- Managementul cunoștințelor ca factor al performanței și competitivității: de la educația profesională spre întreprinderile agricole.

Fiecare din subiectele selectate pentru cercetare a solicitat studii aprofundate ale abordărilor teoretice și bunelor practici existente, generalizarea rezultatelor comunicării cu beneficiarii, observarea asupra activităților desfășurate în instituția de învățământ, evaluarea tendințelor existente în medul endogen și exogen al Universității Agrare de Stat din Moldova. Implicit, a fost realizat un sondaj de opinie al reprezentanților echipei manageriale și personalului științifico-didactic al UASM pe un eșantion de 103 respondenți având ca obiectiv evaluarea percepției beneficiarilor interni și externi ai instituției de către comunitatea academică și și a nivelului de implicare a diferitor categorii de personal în activitățile de cooperare cu beneficiarii instituției.

Studiul axat pe identificarea grupurilor de beneficiari, ca prim pas către managementul strategic al beneficiarilor în învățământul superior agricol a permis de a constata că, în ciuda recunoașterii tot mai largi a semnificației și rolului beneficiarilor în asigurarea performanței și sustenabilității instituțiilor de educație profesională, există o serie de probleme aferente nivelului de percepție a beneficiarilor de către reprezentanții Universității Agrare de Stat din Moldova și anume:

- a) cunoștințe insuficiente aferente esenței și semnificației beneficiarilor;
- b) conștientizarea insuficientă a necesității de a se concentra pe studenți, ca cei mai importanți beneficiari interni;

c) existența unor decalaje între nivelul de percepție a beneficiarilor de către reprezentanții echipei manageriale și ai personalului științifico-didactic, fapt ce denotă implicarea insuficientă a ultimilor în cooperarea cu beneficiarii.

Fiind realizată cartografierea beneficiarilor Universității Agrare de Stat din Moldova, au fost identificați patru actori ai micromediului instituției, patru actori ai macromediului și trei categorii de actori care, în virtutea atribuțiilor și responsabilităților lor largi, se referă simultan la micromediul și macromediul instituției.

Prin cartografierea beneficiarilor UASM, au fost create premisele necesare pentru stabilirea relațiilor cu o gamă mai largă de actori, pentru identificarea modului concret de colaborare cu fiecare, precum și pentru oportunitățile de a beneficia de rezultatele sinergiei eforturilor acestora.

Examinarea rolului și semnificației competențelor antreprenoriale în asigurarea competitivității entităților agricole, inclusiv prin prisma opiniei beneficiarilor, a permis de a constata necesitatea centrării pe următoarele competențe:

- Argumentarea economică a structurii organizatorice a unităților economice;
- Evaluarea și gestionarea riscurilor;
- Aplicarea instrumentelor eficace de promovare a produselor;
- Aplicarea instrumentelor de investigare a pieței;
- Negocierea contractelor de vânzare-cumpărare;
- Planificarea și gestionarea eficace a costurilor;
- Elaborarea planurilor de afaceri;
- Elaborarea și gestionarea proiectelor cu finanțare rambursabilă și nerambursabilă.

Studiul realizat asupra formării competențelor de gestionare durabilă a resurselor naturale a permis de a evidenția interesul în creștere al producătorilor agricoli față de calitatea gestionării resurselor naturale, manifestat prin concretizarea tot mai detaliată a competențelor necesare în acest sens viitorilor specialiști. În acest context a fost menționat rolul instituțiilor de învățământ profesional cu profil agrar de a răspunde adecvat la acest mesaj, asigurând o calitate corespunzătoare a programelor de studii, care va permite formarea unor specialiști apti să contribuie optim la gestionarea durabilă a resurselor naturale.

Abordarea managementului cunoștințelor ca factor al performanței și competitivității întreprinderile agricole s-a soldat cu o serie de recomandări care vizează acordarea unei atenții mai mari competențelor de cunoaștere în proiectarea curriculară; asocierea eforturilor în vederea proiectării intercurriculare a competențelor; însușirea și aplicarea mai eficace a instrumentelor de predare-învățare-evaluare interactive, cu un potențial mai mare de atingere a finalităților de studii scontate; organizarea unor activități de formare a cadrelor didactice și științifico-didactice în domeniul proiectării competențelor și tehnologiilor moderne de predare-învățare-evaluare axate pe formarea competențelor de cunoaștere; preluarea de către echipele manageriale ale instituțiilor de învățământ profesional cu profil agrar a rolului de organizator și mediator al comunicării cu reprezentanții mediului de afaceri etc.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul de referință în cadrul proiectului din Programul de Stat
„Abordări previzionale a sporirii calității competențelor în învățământul superior agrar în
baza parteneriatului cu mediul de afaceri” cu cifrul nr. 20.80009.0807.41**

Articole în reviste științifice

În reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS

PRISĂCARU, V., ȘEVCIUC, T. Identification of the relevant stakeholder groups - the first step to the strategic stakeholder management in agricultural higher education - a study case in the Republic of Moldova. In: Scientific Papers, Series „Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development”, Vol. 21, Issue 4, 2021, 0,66 c.a., IF 0.787 (în ediție)

Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

Culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

PRISĂCARU, V. Formarea competențelor de gestionare durabilă a resurselor naturale ca factor al performanței producției agricole. Lucrări științifice, volumul 55, Cadastru și drept, UASM, 2021, 0,3 c.a. (în ediție)

Articole în materiale ale conferințelor științifice

În lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. PRISĂCARU, V., ȘEVCIUC, T. Managementul cunoștințelor ca factor al performanței și competitivității: de la educația profesională spre întreprinderile agricole. Conferință Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”, ediția a XV-a, INCE, 2021, 0,8 c.a. (în ediție)

2. ȘEVCIUC, T., PRISĂCARU, V. Rolul competențelor antreprenoriale în asigurarea competitivității entităților agricole. Conferință Internațională Științifico-Practică „Creșterea economică în condițiile globalizării”, ediția a XV-a, INCE, 2021, 0,78 c.a. (în ediție)

Lucrări științifico-metodice și didactice

Alte lucrări științifico-metodice și didactice

1. Veronica Prisăcaru, Tatiana Șevciuc, Ion Băcean. Recomandări metodice de perfecționare a programelor de studii de licență: 0811.1 – Agronomie, 0811.5 – Protecția plantelor și 0811.2 - Selecția și genetica culturilor agricole în conformitate cu tendințele în evoluția

producției vegetale în Republica Moldova și doleanțele reprezentanților mediului de afaceri. Chișinău, 2021. ISBN 978-9975-56-884-5. 0,88 c.a.

2. Veronica Prisăcaru, Grigore Baltag, Larisa Caisân. Recomandări metodice de perfecționare a programelor de studii de licență: 0811.6 – Zootehnie și 0811.7 – Siguranța produselor agroalimentare în conformitate cu tendințele în evoluția producției animaliere în Republica Moldova și doleanțele reprezentanților mediului de afaceri. Chișinău, 2021. ISBN 978-56-883-8, 1,23 c.a.

3. Veronica Prisăcaru, Tatiana Șevciuc, Ion Băcean, Larisa Caisân. Recomandări metodice cu privire la crearea și monitorizarea incubatoarelor de cercetare și inovare în producția vegetală și producția animală. Chișinău, 2021. ISBN 978-9975-64-322-1. 0,64 c.a.

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului

Impactul științific al rezultatelor obținute în cadrul proiectului în anul 2021 poate fi redat după cum urmează:

- cadrul normativ și metodic de creare și funcționare a incubatoarelor de cercetare și inovare elaborat plasează activitățile de cercetare și inovare la un nivel calitativ nou, presupunând crearea de produse comune prin asocierea eforturilor studenților, cadrelor științifico-didactice și ale reprezentanților sectoarelor de producere. Ca urmare, se realizează un spectru vast de obiective: creșterea motivării studenților pentru activitatea de cercetare și inovare; obținerea de către studenți a unor competențe de cercetare și inovare îmbunătățite; valorificarea mai bună a rezultatelor cercetării și inovării;

- identificarea și sistematizarea beneficiarilor UASM prin aplicarea metodei cartografierii acestora se impune ca instrument de o relevanță optimă în vederea consolidării managementului strategic al beneficiarilor și valorificării optime a relațiilor de colaborare cu diferite grupe de beneficiari pentru sporirea calității ofertei educaționale și, pe această bază, a sustenabilității instituțiilor prestatoare de servicii educaționale;

- direcțiile de raționalizare a procesului educațional prin consolidarea competențelor antreprenoriale, de gestionare a resurselor naturale, de cunoaștere propuse în publicațiile științifice reprezintă repere ale sporirii calității educației profesionale atât în domeniul agricol, cât și în alte domenii, rolul competențelor respective fiind incontestabil în orice domeniu de formare profesională.

Impactul economic al rezultatelor obținute în cadrul proiectului în anul 2021 este justificat prin faptul că, prin efectuarea intervențiilor în programele de studii de licență Agronomie, Selecția și genetica culturilor agricole, Protecția plantelor, Zootehnie, Siguranța produselor agroalimentare au fost create premisele necesare pentru a spori calitatea competențelor oferite în cadrul programelor respective. Pe termen mediu și lung aceasta se va transpune în performanțe sporite ale întreprinderilor.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului

În vederea realizării activităților programate, au fost utilizate spațiile educaționale ale Universității Agrare de Stat din Moldova și echipamentele multimedia.

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului

Atingerea obiectivelor asumate pentru anul 2021 a avut ca bază și conlucrarea cu reprezentanții sectoarelor aferente programelor vizate, prin coordonare a anumitor produse, investigarea opiniei privind calitatea programelor etc. În acest sens, s-a colaborat cu Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (în persoana președintelui, dn. Mihail Machidon), Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară (în persoana directorului, dn. Oleg Mașner), Federația Națională a Crescătorilor de Ovine și Caprine (în persoana președintelui, dn. Tudor Nicu), precum și cu 26 entități agricole, reprezentate de managerii sau specialiștii acestora.

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului

-

11. Dificultățile în realizarea proiectului

În procesul de realizare a proiectului, din motivul condițiilor speciale impuse de situația pandemică, nu a fost posibilă diseminarea rezultatelor obținute în cadrul unor evenimente științifice desfășurate peste hotarele țării.

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p.6)

-

13. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premier, medalii, titluri, alte aprecieri).

-

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media

-

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2021 de membrii echipei proiectului

Caradja Alina, Managementul performanței învățământului profesional agrar și impactul acestuia asupra dezvoltării durabile a mediului rural al Republicii Moldova/Teză de doctorat, conducător: Prisăcaru Veronica.

16. Materializarea rezultatelor obținute în proiect

-

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2021

Prisăcaru Veronica/ Comisie de susținere publică a tezei de doctor cu tema „Managementul performanței învățământului profesional agrar și impactul acestuia asupra dezvoltării durabile a mediului rural al Republicii Moldova/ 18.06.2021/ membru.

Prisăcaru Veronica/„Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development”, București, România/ membru al colegiului de redacție, recenzent oficial.

18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect

Scopul activităților desfășurate în cadrul proiectului „Abordări previzionale a sporirii calității competențelor în învățământul superior agrar în baza parteneriatului cu mediul de afaceri” cu cifrul nr. 20.80009.0807.41 în anul 2021 a fost următorul: implementarea recomandărilor cu privire la perfecționarea programelor de studii de licență cercetate: Agronomie; Selecția și genetica culturilor agricole; Protecția plantelor; Zootehnie; Siguranța produselor agroalimentare și elaborarea cadrului metodologic în vederea creării incubatoarelor de cercetare și inovare în producția vegetală și producția animală.

Principalele activități realizate efectiv în anul de referință au fost:

- Realizarea intervențiilor în programele de studii vizate, în special prin îmbunătățirea conținutului curricular, în baza recomandărilor făcute de reprezentanții mediului de afaceri;

- Realizarea unui studiu al abordărilor teoretice și experienței de implementare a incubatoarelor de cercetare și inovare în învățământul superior și, în această bază, elaborarea și aprobarea de către Senatul UASM a *Regulamentului de organizare și funcționare a incubatorului de cercetare și inovare în UASM*;

- Evaluarea satisfacției beneficiarilor vizavi de modificările operare în programe. În acest scop, a fost efectuat un sondaj de opinie al studenților pe un eșantion de 108 respondenți, precum și intervievați 26 reprezentanți ai mediului de afaceri antrenați activ în programe. Rezultatele obținute denotă un nivel înalt de satisfacție a beneficiarilor față de calitatea programelor, dar și existența în continuare a unor probleme, legate în special de calitatea competențelor practice oferite. De asemenea, au fost formulate o serie de propuneri de îmbunătățire a conținutului curricular al programelor, acestea fiind sistematizate și expuse responsabililor programelor prin intermediul a două ateliere de lucru.

Obiectivele științifice asumate s-au realizat și prin investigarea abordărilor teoretice și a bunelor practici de identificare și valorificare a beneficiarilor instituțiilor de învățământ superior, de formare a competențelor antreprenoriale, de gestionare a resurselor naturale, precum și de promovare a managementului cunoștințelor ca factor al performanței producției agricole. Având ca bază rezultatele obținute în procesul de comunicare cu reprezentanții mediului de afaceri, precum și realizând un sondaj de opinie al comunității academice a UASM pe un eșantion de 103 respondenți, a fost posibil de a sintetiza rezultatele cercetărilor și a le expune în patru lucrări științifice, una fiind prezentată spre publicare în revista internațională „Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development”, iar altele trei expuse la două conferințe științifice internaționale cu publicarea ulterioară în materialele conferințelor respective.

Un membru al echipei de proiect, Caradja Alina, a susținut teza de doctor cu tema: „Managementul performanței învățământului profesional agrar și impactul acestuia asupra dezvoltării durabile a mediului rural al Republicii Moldova”.

Rezultatele activității în proiect s-a materializat și prin intermediul următoarelor lucrări științifico-metodice:

- Recomandări metodice de perfecționare a programelor de studii de licență: 0811.6 – Zootehnie și 0811.7 – Siguranța produselor agroalimentare în conformitate cu tendințele în evoluția producției animaliere în Republica Moldova și doleanțele reprezentanților mediului de afaceri;

- Recomandări metodice de perfecționare a programelor de studii de licență: 0811.1 – Agronomie, 0811.5 – Protecția plantelor și 0811.2 - Selecția și genetica culturilor agricole în

conformitate cu tendințele în evoluția producției vegetale în Republica Moldova și doleanțele reprezentanților mediului de afaceri.

- Recomandări metodice cu privire la crearea și monitorizarea incubatoarelor de cercetare și inovare în producția vegetală și producția animală.

The purpose of the activities carried out within the project "Predictive approaches to increasing the quality of skills in agricultural higher education based on the partnership with the business environment" , No. 20.80009.0807.41 in 2021 was the following: implementation of the recommendations regarding the improvement of the researched undergraduate study programs: Agronomy; Selection and genetics of agricultural crops; Plant protection; Animal husbandry; Safety of the agri-food products, and development of the methodological framework for the creation of research and innovation hatcheries in plant and animal production.

The main activities actually carried out in the reference year were:

- Operating with interventions in the targeted study programs, especially by improving the curriculum content, based on the recommendations made by the business representatives;
- Carrying out a study of the theoretical approaches and experience of implementing research and innovation hatcheries in higher education and, on this basis, the elaboration and approval by the UASM Senate of the Regulation on the organization and operation of the research and innovation hatcheries in SAUM;
- Assessing the satisfaction of the beneficiaries regarding the changes made in the programs. Thus, a survey of students' opinion was conducted on a sample of 108 respondents, and, respectively, 26 representatives of the business environment actively involved in the programs were interviewed. The obtained results denote a high level of satisfaction of the beneficiaries towards the quality of the programs, but also the existence of some problems, related especially to the quality of the practical competencies offered. Also, a series of proposals were formulated to improve the curricular content of the programs, which were systematized and exposed to the staff responsible for programs, through two workshops.

The assumed scientific objectives were also achieved by investigating the theoretical approaches and good practices related to the identification and capitalization of the higher education institutions`stakeholders, developing the entrepreneurial skills as well as natural resource management`s skills, promoting the knowledge management as a factor of the performance of the agricultural production. Based on the results obtained in the communication process with business representatives, as well as conducting an opinion survey of the SAUM academic community on a sample of 103 respondents, it was possible to summarize the research results and to present them in four scientific papers, one being presented for publication in the international journal "Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development", and another three being presented at two international scientific conferences with subsequent publication in the respective conferences` proceedings.

A member of the project team, Caradja Alina, defended the doctoral thesis: "Management of the agricultural vocational education performance and its impact on the sustainable development of the rural environment in the Republic of Moldova".

The project outcomes were also reflected through the following scientific-methodical works:

- Methodical recommendations for improving the undergraduate study programs: 0811.6-Animal Husbandry and 0811.7-Safety of the agri-food products in accordance with the trends in

the evolution of animal production in the Republic of Moldova and the requirements of business representatives;

- Methodical recommendations for improving the undergraduate study programs: 0811.1 - Agronomy, 0811.5 - Plant protection and 0811.2 - Selection and genetics of agricultural crops in accordance with trends in plant production in the Republic of Moldova and the requirements of business representatives.

- Methodical recommendations on the creation and monitoring of the research and innovation hatcheries in plant and animal production.

19. Recomandări, propuneri

Rezultatele obținute de echipa de cercetare a proiectului în anul 2021 vizează aspecte comune întregului sistem de educație profesională din Republica Moldova. În acest temei, considerăm că instrumentele aplicate de echipa de cercetare în procesul de comunicare cu angajatorii, metoda cartografierii beneficiarilor instituției de învățământ aplicată, etapele și modalitățile de creare și monitorizare a incubatoarelor de cercetare și inovare propuse prezintă valoare aplicativă și pot fi preluate de către instituțiile de învățământ profesional din toate domeniile și de toate nivelurile.

Conducătorul de proiect _____ / Prisăcaru Veronica

Data: _____

LS

**Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare
(la data raportării)**

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.41

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	146,26		146,26
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	35,10		35,10
Prime de asigurare obligatorie de asistenta medicală achitate de angajator și angajați pe teritoriul țării	212210			
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	7,28		7,28
Servicii de editare	222910	2,28		2,28
Servicii de protocol	222920	2,72		2,72
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	7,86		7,86
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizite de birou	316110			
Procurarea activelor nemateriale	317110			
Procurarea pieselor de schimb	332110			
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	334110			
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	3,00		3,00
Total		204,50		204,50

Conducătorul organizației _____ / Volconovici Liviu

Contabil șef _____ / Bătrîn Rodica

Conducătorul de proiect _____ / Prisăcaru Veronica

Data: _____

LȘ

Componența echipei proiectului

Cifrul proiectului 20.80009.0807.41

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Prisăcaru Veronica	1964	Dr.	0,75	04.01.2021	
2.	Șevciuc Tatiana	1983	Dr.	0,5	04.01.2021	
3.	Baltag Grigore	1976	Dr.	0,25	04.01.2021	
4.	Popescu Adrian	1988	-	0,25	04.01.2021	
5.	Caradja Alina	1992	-	0,25	04.01.2021	
6.	Bacean Ion	1971	Dr.	0,25	04.01.2021	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	33%
---	-----

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2021					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	33%
--	-----

Conducătorul organizației _____ / Volconovici Liviu

Contabil șef _____ / Bătrîn Rodica

Conducătorul de proiect _____ / Prisăcaru Veronica

Data: _____

LȘ